

Vi have i alt Fald naaet den Fordel, at det, vi skulde have som Supplement til det, der nu er gjort, kan gøres efterhaanden i større eller mindre Dele og kan bevilges ekstraordinært paa § 26, efterjom vi have Naad til det, og efterjom de politiske Forhold stille sig, men det er efter min Mening ikke saa overordentlig presserende at blive ved med saa overordentlig store Summer. Det Presserende nu er efter min Formening Middelgrundstortet. Nu da man er naaet videre med Hensyn til Landbefæstningen, nu er det Forbaret mod Søfiden, der er det mest presserende, idet det ikke kan negtes, at den letteste Maade at betvinge Kjøbenhavn paa, er hvis en Flaade kan gjøre det uden Hæren, hvis den ved Bombardement af Byen kan tvinge den til at overgive sig eller tvinge Landet til at rette sig efter sin Villie. Derfor er det min Mening, at det nu er det, som først staar for, ligesom jeg ogsaa fra det almindelige Forsvars Side set kunde ønske, at Flaaden kom noget hurtigere op til den engang fastslaaede Størrelse, der staar i Søværnsloven af 1880. Medens jeg taler om Søværnsloven, mindes jeg den skarpe Ordvejel, den ærede Ordfører havde med min Kollega Marineministeren ved en anden Leilighed om, hvad der staar i Søværnsloven, han mente egentlig, at den ærede Marineminister havde gjort noget Forfrækteligt, som han ikke burde ved at gaa ud over, hvad der staar der. Det blev imidlertid gjendrevet; jeg tror ikke, Marineministeren var tilfreds med det, som jeg meget godt kan forstaa. Ved samme Leilighed kom den ærede Ordfører til at omtale Hærloven og den Forsvarsplan, som dengang var fremsat, paa en saadan Maade, at jeg, skjøndt jeg ikke dengang havde Leilighed til strax at gaa ind derpaa, dog nu, da jeg har faaet Ordet, skal gjøre det. Den ærede Ordfører mente, at det var slaaet fast, ligeledes ved Hærloven af 1880, at Forsvarsplanen, som var forelagt, og som var baseret paa Kjøbenhavns Befæstning, var man gaaet ud over, at man var vendt tilbage til den gamle Forsvarsplan fra 1868, som delte Landet i 2 Dele efter Storebelt, altsaa efter et Forsvar Øst for Storebelt og et Forsvar Vest for Storebelt; han mente navnlig, det var konstateret derved, at der var kommet Artillerigarnison i Aarhus. Jeg maa da sige, at jeg fulgte de Forhandlinger meget nøie dengang om Hærloven, saa det er mig temmelig præsent, hvad der da blev sagt i alt Fald her i Thinget. — hvad der gik for sig i Udvalget, veed jeg naturligvis ikke. Jeg forstaaer godt, at man dengang ikke vilde gaa ind paa Forøgelse af Fæstningsartille-

riet, idet man sagde, at det knyttede sig nærmere til Kjøbenhavns Befæstning, og at man derfor vilde lade det Spørgsmaal staa hen; men jeg tror ikke, man kan sige, som den ærede Ordfører antydede i den Ordvejel, han forleden Dag havde med Marineministeren, at man dengang slog fast, at Kjøbenhavn ikke skulde befæstes. Det Spørgsmaal indløse man sig ikke paa. Jeg er saaledes ganske sikker paa, at det ærede Medlem for Helsingør (Thomsen) ikke vilde have slaaet fast, at man, fordi man opsatte denne Bevilling til Fæstningsartilleriet, ikke skulde arbejde paa Kjøbenhavns Befæstning. Måret efter blev Befæstningsplanen forelagt, og jeg mindes ikke, at det den Gang blev gjort gjældende, at det egentlig stred imod, hvad man blev enig om Måret i Forveien, og jeg tror heller ikke, at Regjeringen, hvis den skulde have været bunden saaledes til Hærloven af 1880, vilde have taget imod denne Lov. Det, at man sendte Artilleriet over til Aarhus, fandt man jo i det Hele taget meget naturligt, rent bortset derfra. Jeg skal for Resten med Hensyn til den Plan om Forsvarets Deling efter Storebelt, som den ærede Ordfører oftere har udtalt sig for, idet han holdt sig til, hvad man blev enig om i 1868, sige, at i 1868 vare Forholdene overordentlig væsentlig forskjelligt fra de nuværende, især derved, at vor Flaade jo den Gang ikke var i den Grad underlegen, navnlig vor Rabomags Flaade. Derfor kunde der med ganske anderledes Ret den Gang være Tale om at dele Forsvaret, end der nu kan. Det viste sig ogsaa, naar man læser, hvad der blev udtalt af de Kommissioner, som i den nævnte Tid vare nedsatte, f. Ex. Generals-Kommissionen, der blev nedsat 1869 for at drøfte Landets Forsvar — man frygtede den Gang meget den forestaaende Krig mellem Tyskland og Frankrig, som ogsaa kom 1870 — at de gaa ud fra, at vor Flaade til en vis Grad endnu er Herre over vore egne indre Farvande. Hvad der derfor var fornødt i 1868 med Hensyn til en saadan Deling, behøver slet ikke at være fornødt nu, eller rettere, det er det ikke. Der er Ingen, der skarper end den ærede Ordfører har udtalt, at det nu var fuldstændig konstateret, at vor Flaade ikke kunde gjøre det Mindste lige overfor andre Flaader. Det var netop hans Argument den Gang, han ikke vilde bevilge Marineministeren en Dre paa § 26. Det er Sagen; Forholdene ere ganske anderledes nu end den Gang, og derfor var det fuldstændig rigtig, at Oppositionen i sin Betænkning i 1875 gik ud fra, at Sjælland er Landets naturlige Fæstning. Vi maa opgive Sjælland, koncentrere os, og